

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

VI. Bulla Ioannis XXII. & Alexandri V. authenticis instrumentis asseritur & confirmatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](#)

do, quod exprimendum erat (alioquin subreptitiae forent littera, quod negat Pontifex) hic verò Curia & stylus est, ut dum citatur Pontificium aliquod Diploma ex authenticis producatur: Ergo temporibus GREGORII XIII. illud etiam fuisse observatum, quod Diplomata suorum prædecessorum, quæ citat, legitimè inferri & concludi videtur.

Altera clausula Gregoriana Constitut. pro Sabbathina ex-peaditur.

Animadvertisenda sunt etiam verba, quæ allatae clausule subjicit GREGORIUS, illa quippe & amplius mentem ejus manifestant, & validius Sabbathinæ veritatem confirmant. Sicq; & non alio inquit Pontifex, in premisis omnibus & singulis per quoscunq; judices narios & delegatos, quavis autoritate fungentes, etiam causarum Apollini palatiis Auditores, ac S. Romane Ecclesie Cardinales, sublata eu, & eorumque libet quavis alteri judicandi & interpretandi facultate & autoritate, judicatio definiri debere, irritumq; & inane, quidquid fecis super his à quoquam, qui auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Ex quo constat eorum retundi & comprimi ausum & temeritatem, qui de Bulla Sabbathina aliquid senserint, huic *Gregorianæ Constitutioni* oppositū: imò nullam forē & inanem judicis sententiam, quæ aliud affernerit.

Demum mandat Episcopis, & Generali causarum Cameræ Apostolice Auditori, ut præsentes litteras publicent, & super præmissi efficacis defensionis præsidium, auctoritate Apostolica præstent Camelitis, adhibitis censuris & pænis Ecclesiasticis adversus contrariantes, & alios non parentes, appellatione postposita, invocato etiā (si opus fuerit) sæculari brachio pro compescendis ijs rebellibus.

C A P U T VI.

Bulla JOANNIS XXII. & ALEXANDRI V. authenticis instrumentis afferitur. & confirmatur.

IO3.

Quænam requiratur ad authenti- cum legi-

ANTEQUAM instrumenta producam, quæ Sabbathinam comprobent Bullam, opere pretium videtur, paucis insinuare, quid jura, sive canonica, sive civilia ad legitimam instrumenti authentici rationem requirant. ALEXANDRI III. Constitutio de hoc argumento & titulo sic habet: *Scripto vero illa*

timumq;
instrumen-
tum?

verò authenticā, si testes inscripti decesserint (nisi per manū publicam factā fuerint, ita quod appareat publica, aut authenticum sigillum habuerint per quod probari possint) non videntur alicujus firmatis robur habere. Et GREGORIUS 1 X. cap. ultimo de fide instrumentorum: *Si instrumenta propter vetustatem, vel propter aliam justam causam exemplari petantur, coram ordinario judge, vel delegato ab eo specialiter presententur.* Qui si ea diligenter inspecta in nulla sui parte vitiata reperiat, per publicam personam ea præcipiat exemplari, eandem authoritatem per hoc cum originalibus habitura.

Ex utroq; hoc Capitulo authenticī instrumenti rationem ac leges determinatas habemus. Nam ex ALEXANDRI decreto manū publica, vel authenticō sigillo muniendum est. Per manū publicam glossa ibidem Notarium intelligit, qui dicitur servus publicus, sigillum verò authenticum appellat Episcopale. *Cui, inquit, creditur, quādū contrarium non ostenditur.* Eadem Glossa eodem tit. in cap. 1. verb. authenticum, sic iterum definit: *Authentica scriptura est, quae per manū publicam, vel per judicem, cum trium testium, vel duorum ad minus subscriptione, vel testimonio facta est.* Quæ definitio manū publicam seu Notarium à judge distinguit.

GREGORIUS vult illa coram ordinario judge, vel delegato presentari & diligenter inspici, an in nulla sui parte vitiata existant, &c. Glossa ex capite inter dilectos. *De fide instrumentorum, nonnulla alia exigit, scilicet annum inductionis, & annum Domini, nomen Imperatoris, diem mensis, &c.*

H̄is suppositis de legitima instrumentorum ratione, quærimus 104.
authentica in supplementum Bullarum Ioannis XXII. & Alexandri V. licet validiora adduci nequeant Pontificijs, quæ supra exhibuimus.

Omnium vetustissimum est istud, quod Cap. 4. num. 91. produc-
ximus, & asservatur Genue, cuius meminēre Arnoldus Bostius in Instrumen-
speculo Historiali lib. 7. cap. 36. Paleonydorus in Histor. ord. Carm. lib. 3.
cap. 11. Baiduinus Leerius in Collectaneo Exemplor. cap. 6. & præter
complures alios antiquissimus Codex Conventus Mechliniensis his-
verbis: *Hec est Bulla IOANNIS XXII. quam ALEXANDER V. confirmavit,*
&c. *Est in Conventu (a) Iannensi ejus instrumentum authenticum.* Hoc in-
strumentum defūlptum est ex ipsiusmet Alexandri V. originalibus littera-
ris, ut iudex, Notarius, Testesq; subscripti in illo testantur; litteras
illias originales præsentante & exhibente R. P. Alphonso de Theramo

Instrumen-
tum Majo-
ricense
confectum
an. 1421.

(a) nunc
dicitur Ge-
nuensis.

Priore

Priore Conventus Capturiensis Ordin. Carmelitar. quas sic expositas litteras, cum bulla plumbea pendente vidisse se, legisse atq; dij genter inspexisse, ijdem affirmant, judex, Notarius, ac Testes instrumento subscripti, Majorice an. Domini 1421. die 2. Januarij,

Agrigenti-
num an.
1430.

Alterum, cuius etiam supra mentionem fecimus confidem: Agrigenti die 6. Augusti ann. Salutis 1430. ad instantiam R. P. Gerardi de Trapano, totius Siciliae Carmelitar. Provincialis, cuiuslibet apposuit Reverendiss. D. Laurentius Episcopus Agrigentinus euiq; plures subscripsere, Judex, Notarius, adhibitiq; Testes, Ex quoq; Genuæ, & refertur à P. Irenæo inter *Monumenta Tract. de fide Virg. protectione.* & P. Philippo à SS. Trinitate in *Theologia Carmelitana* quæst. 19. art. 4. & alijs.

Messianense
an. 1443.

Tertium exhibit R. P. Michaël Munoz in *Propugnaculo Elia lib. tit. 3. cap. 1. art. 3. num. 3.* dum de authenticis, multiplicibus exemplaribus Bullarum Ioannis XXII. & Alexandri V. agit, inquirentum indubitate fidei apud me habeo, exemplatum anno Domini 1443, die 19. Augusti, authenticum & in nulla parte vitiatum, &c. nec spernenda est hujus instrumenti antiquitas.

Romanum
an. 1527.

Quartum reperio Romæ in Conventu Transponentino assertum cuius meminit P. Lezana in *MARIA patrona cap. 5. nn. 23.* quod confitum esse dicit anno Salutis 1527. die 19. mensis Septembri, per Nicolaum de Ferrario juris utriusq; Doctorem, & Jacobum de Jufera Drepanitam, regium Notarium in regno Siciliæ. Duo alii authenticæ Bullæ Ioannis & Alexandri instrumenta in eodem Monasterio extare idem affirmat: unum anno 1421. Majoricæ, de quo supra locuti sumus, & alterum anno 1443. Messianæ per Bartholomæum Stagno juris utriusq; Doctorem, & Matthæum de Pagliarino Notarium expeditum; quod videtur idem esse cum præfato P. Michaelis Munoz.

Rhedonen-
se an. 1586.

Quintum reperiri testatur P. Irenæus *lib. cit. sect. 2. cap. 2. s. 1.* in communis Turonensis Provinciae archivio, in Conventu Rhedonensi assertari solito, datum anno 1586. die 14. Julij, signatum à Notario publico, in Episcopali Palatio, præsente ac jubente Generali Vicari Illustriss. Genuensis Archiepiscopi. Nota hic manum publicam, authoritatem ordinarij seu delegati judicis.

Venetianus.

Aliud Venetijs extitisse attestatur Albertus Kolaccus in *Compendio antiquitatis*,

antiquit. adeo authenticâ vetustate corrosum, ut in quibusdam locis vix legi potuerit. Complures alij alia referunt, & extare instrumenta similia asserunt *Messana* in *Sicilia*, *Valentiae*, *Barcinone*, *Toleti* & *Salmanticae* in *Hispania*, *Parisij* in *Gallia*, *Bruxellis* in *Belgio*, &c. quorum nonnulla in antiquitate nihil cedunt suprâ recentis; constat verò apud Jurisperitos tanto esse instrumenta, ceteris paribus, majoris fidei & authoritatis, quanto fuerint antiquiora; maximè si extent, non modò apud illos, quos concernunt, verùm etiam in Archivis publicis & communib[us], uti de uno ex his nostris reperto in Archivo Curia Archiepiscopalis *Cæsaraugustana* testatur Marcus Anton. de Cefanate; & de alio invento in Archivo publico Officialatus *Valentini* in *Hispania*, Joannes Pintus de Victoria, in *Hierarchia Carmelitana Tract.* 5. cap. 3. Cujus etiam authenticum Transumptum confectum fuit, præfente & approbante Illustrissimo Domino Petro Gines de Casa-nova, Episcopo Segorbiensi, Utriusq[ue] Juris Doctore, Vicarioq[ue] Generali dicti Archiepiscopatus, & Patriarchæ Antiocheni Excellentissimi D. Joannis de Ribera.

Nec præfatorum diminuit instrumentorum fidem & autoritatem, quod non omnia ex ipso Autographo immediate transumpta sint, verùm nonnulla ex Apographis duntaxat authenticis: si enim Apographa legitimè, & cum debitissimis solemnitatibus sint confecta, horum etiam Transumpta legitimè facta, eandem cum autographis seu originalibus Bullis merentur fidem, juxta Bartholum in *authentica*, si quis in aliquo. num. 9.

Diploma CLEMENTIS VII. incipiens, *Ex clementi Sedi Apostolice*. legitimū esse atq[ue] authenticū, attestatur *Alexander Riarius*, Patriarcha *Alexandrinus*, *Romanæ Curiæ*, ac *Cameræ Apostolice* causarum generalis Auditor, ac *Judex ordinarius*, in solemni Instrumento, cui Diploma *Clementis* verbatim inseruit. Refert hoc *Alexandri* instrumentum, præter Rodericum loco suprâ citato, *P. Irenæus* in *Monumentis ad Tract. de singul. Virg. protectione, & nos superiori Capite* nonnulla ex illo produximus.

Quām sit etiam authentica, legitimaq[ue]; Constitutio *Gregorij XIII.* Similiter qua s[ecundu]s dictorum *Ioannis* & *Alexandri* Pontificum Bullas approbat, confirmavit, ac perpetua & inviolabilis firmitatis robur adjecit, ex subiecto patet instrumento.

Alia complicita va-rijs temporebus con-fecta.

In *Paradis. Carm. præ-amb. 33.*

105.

Diploma *Clement. VII.* legiti- tum & authenticū esse cōstat.

Diploma *Gregorij XIII.*

V

in

In Nomine Domini, Amen.

Nos Ioannes Garcia, miseratione Divinâ, tituli Sanctorum Quartorum Connatorum, sancte Romane Ecclesie Presbyter Cardinalis, Millinus nuncupan, Sanctissimi Domini nostri Vicarius Generalis, ac in Urbe, & ejus districta Iude ordinarius, universis ac singulis presentes nostras litteras Transumptis insperatis, visuris, lecturis, & audituris, notum facimus & attestamur, quod nos supra e infra scriptâ die vidimus, & diligenter inspeximus litteras Apostolicas feliciter dat. GREGORII Pape XIII. sub Datum Roma apud S. Petrum, die 18 Septembris Anno 1577. Pontificatus sui anno sexto, illesas, intactas, & in aliquo non dubitatis, quarum tenor est, qui sequitur, videlicet,

GREGORIVS Papa XIII. ad perpetuam rei memoriam.

Vt laudes glorioissimae Virginis MARIAE, &c. post integrè descripsit Bullam sic finit: In quorum fidem, &c. Datum Roma ex Aedibus nostris à Nativitate Domini nostri IESV Christi 1622. indictione quintâ, die vix mensis Septemb. &c.

Ac Decre-
tum Pauli
V.

Decreto tandem, jussu Pauli V. anno 1613. promulgato, testimonium perhibent sac. Inquisitionis Regni Lusitaniae Consiliarij, ut sequitur:

Nos supremi Tribunalis sanctæ Inquisitionis in hoc Lusitanie Regno Consiliarij, per presentes litteras notum facimus, jussu SS. Domini Pape PAULI V. anno 1613. editum fuisse decretum, in Congregatione Illustrissimorum Cardinalium Inquisitorum, cuius nos certiores facti sumus per epistolam Illustrissimi Cardinalis Millini, missam ad Dominum Generalem Inquisitorem hujus Regnum anno 1613. quia vero Reverend. admodum P. Magister Fr. Martinus Alensis, Provincialis Ord. B. Virg. de monte Carmelo in hoc Regno, à nobis prefecit authenticum hujus decreti Transumptum, quo Religiosis ejusdem sui Ord. innotescerent in eo contenta, alijsq. Justis de causis, jussimus hoc ipsum authenticum ei tradi, per nos subscriptum, sigilloque sanctæ Inquisitionis munitum. Et autem hujusmodi.

Patribus Carmelitanis permittatur prædicare, quod populus Christianus &c. ut suprà. Capit. IV. num. 98. Vide sis instrumentum hoc integrum apud P. Irenœum loc. cit. pag. 38.

Cum in præfatis omnibus instrumentis conficiendis, omnis solemnitas, quam ad legitimi instrumenti rationem, jura & leges continent, observata sint, quid illis desit, ut censeantur authenticæ fidemque faciant Bullæ Ioannis XXII. & Alexandri V. non appetat. Ex quo

quo infero, aut nullam publicis instrumentis fidem deberi (quo admissio omne hominum commercium in bellum declinaret) aut eam præfatis quoque debere adhiberi.

C A P U T VII.

Enodantur difficultates, quæ contra asserta in superioribus Capitibus moveri solent.

Nillum unquam, ex concessis Carmelo-parthenio Sodalito beneficijs ac Privilegijs, acriori impetu oppugnatum fuit, quam Sabbatinum illud, de quo in superioribus differere cœpimus. Incredibile est, quanto nisu nonnulli laboraverint ac contenderint, etiam apud Sedem Apostolicam, pro illius extincione: quos non motus ac tempestates, in diversis Regionibus, adversarij excitaverint, ad deiiciendum Marianos Sodales de antiquissima hujus parthenij favoris possessione: verum nullius vehementior zelus extitit, in Privilegio hoc evertendo, quam ipsius met Cælorum Reginæ in eodem asserendo. Egit quippe, tum privatis apud dilectissimum Filium suum intercessionibus, ut à summis Pontificibus, ejus in terra Vicarijs, nedum retractaretur, verum novo perpetuæ, inviolabilisq; firmitatis robore muniretur: tum publicis apud homines prodigijs, ijsq; creberrimis ac planè celeberrimis, ut pia erga ejusmodi donum affectio, & excitaretur amplius, vehementiusq; invaleficeret, quo contentius Anti-Mariani nitebantur apud omnes illud convellere & extinguere.

Animadvertisendum quoq; hic est, quod sicut nulli defuere ætati adversarij, qui Sabbatinam lacerarent Bullam ac Privilegium, sic nulli defuisse viros eximos sapientissimosq;, qui illud tuerentur ac vindicarent, nec miracula, quæ cœlitus testatam facherent, hinc ejus veritatem, inde admirandam sanctissimæ Virginis in suum Carmeli Ordinem, Sodalitiumq; benevolentiam ac præsidium, sed de his æmularum impugnationibus inferius plura dicemus, nunc ad dissolvenda argumenta ac momenta, quibus Sabbatinam oppugnant, & eliminare contendunt accedamus. Dicunt ergo

PRIMÒ, Bulla sabbatina non reperitur inter Extravagantes IOAN-

V 2

NIS

107.

106.

Quām acriter à nō nullis impugnatum fuerit Sabbatinum, privilegiū?

At multò acriùs DETER PARA illud semper asseruit: & quibus id modis præsiterit?